

UVOD

Razvojem tržišta, počinje i razvoj akcionarstva, pa su prve „akcije“ nastale polovinom XVI vijeka. Osnovni razlog nastanka akcionarstva su, odnosno emitovanja akcija je bio u tome da se skupi manja suma kapitala koja se nalazila u više ruku, kako bi se sredstva koncentrisala radi finansiranja skupih projekata.

Finansijski instrument je ugovorni odnos na osnovu koga nastaje finansijsko sredstvo za jednu ugovornu stranu i finansijska obaveza za drugu ugovornu stranu ili dolazi do povećanja kapitala druge ugovorne strane.

Cilj ovog rada je upoznavanje sa finansijskim instrumentima ili kako se svuda u svijetu pa i kod nas drugačije zovu, hartije od vrijednosti. U okviru njega upoznaćemo se sa osnovnim karakteristikama hartija od vrijednosti, prije svega vlasničkih hartija od vrijednosti tj. akcijama.

Akcije su dugoročne hartije od vrijednosti, one glase na dio akcionarskog kapitala. Kupac ovog vrijednosnog papira stiče nad njom pravo vlasništva, kada izvrši kupoprodajne obaveze u novcu. To je vlasnička hartija od vrijednosti, jer sadrži svojinska prava o učešću u kapitalu akcionara preduzeća i u raspodjeli prinosa preduzeća, tj. dividendi, kao prihoda od akcija.

Osnovna poglavlja koja će biti obrađena se odnose na pojam i pravna obilježja akcije, njenim dijelovima i vrstama. U nastavku rada će se posvetiti pravima akcionara, zatim osnovnim karakteristikama korporativnog upravljanja. Na kraju će se osvrnuti na zaštitu manjinskih akcionara i na osnovne probleme sa kojima se manjinski akcionari susreću u našoj državi.

Kroz čitav rad će biti istaknuto kako je to regulisano u pozitivnom zakonodavstvu. Zakonska regulativa kojom je regulisano tržište kapitala Republike Srpske obuhvata: Zakon o tržištu hartija od vrijednosti, Zakon o privrednim društvima, Zakon o preduzećima, Zakon o privatizacionim investicionim fondovima i društvima za upravljanje privatizacionim fondovima, Zakon o investicionim fondovima, Zakon o preuzimanju akcionarskih društava, Zakon o bankama i drugi zakonski i podzakonski akti.